

# Λαδοχώρι Θεσπρωτίας

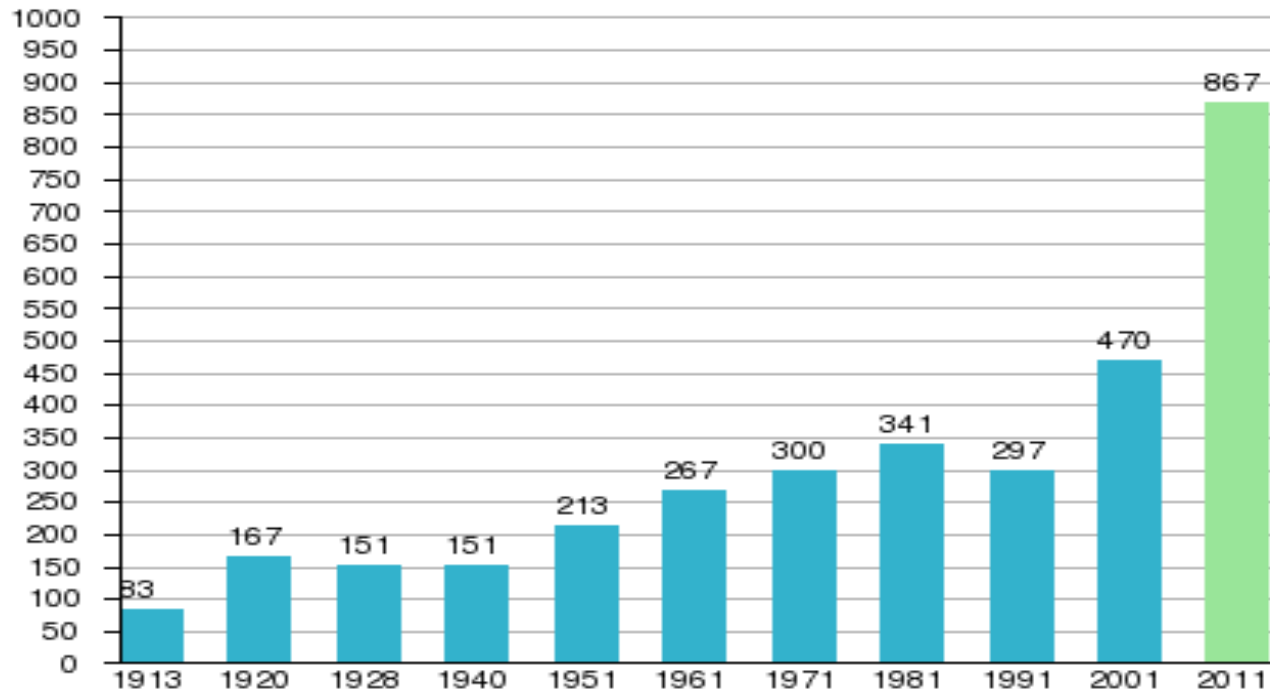
Για το e-twinning

- Το Λαδοχώρι είναι ένα σχεδόν παραθαλάσσιο χωριό στον νομό Θεσπρωτίας, στην άλλοτε επαρχία Θυάμιδος. Βρίσκεται νότια της Ηγουμενίτσας και έχει δημοτικό σχολείο και το σχολείο μας το 3ο Γυμνάσιο Ηγουμενίτσας . Σύμφωνα με την τελευταία διοικητική διαίρεση (Σχέδιο Καλλικράτης) αποτελεί έδρα τοπικής κοινότητας, της δημοτικής ενότητας της Ηγουμενίτσας. Ο πληθυσμός του σύμφωνα με την απογραφή του 2011 ανέρχεται σε 867 μόνιμους κατοίκους.
- Σήμερα το Λαδοχώρι αποτελεί προάστιο της πόλης της Ηγουμενίτσας (ως η 1η πολεοδομική ενότητα της), στο θαλάσσιο μέτωπο του οποίου βρίσκεται μέρος του νέου λιμένα της πόλης καθώς και πολλές υπηρεσίες της.
- Εκκλησιαστικά υπάγεται στη Μητρόπολη Παραμυθίας, Φιλιατών, Γηρομερίου και Πάργας. Η εκκλησία του οικισμού είναι αφιερωμένη στον Άγιο Γεώργιο.

# Ιστορικά στοιχεία

Κατά την αυτοκρατορική περίοδο (1ο -3ο μ.Χ. αιώνα), μαρτυρείται η ύπαρξη ρωμαϊκού οικισμού σ' ένα αντέρεισμα του βουνού Ζούμπρι, που υψώνεται βορειοανατολικά από το σημερινό Λαδοχώρι, πλάι στο ρέμα που διασχίζει το χωριό. Οι κάτοικοί του θα ασχολούνταν με την αλιεία και την κτηνοτροφία, ενώ θα εκμεταλλεύονταν και ένα μέρος του κάμπου που εκτείνεται μεταξύ Λαδοχωρίου, Ηγουμενίτσας και Γραικοχωρίου. Η ιδιαίτερη πάλι ανάπτυξη της ελαιοκαλλιέργειας στα νεότερα χρόνια, που μαρτυρείται κι από την ονομασία του χωριού, ήταν ενδεχομένως διαχρονική και θα μπορούσε να αναχθεί ως την αυτοκρατορική ακόμη περίοδο.

- Δημογραφικά στοιχεία



ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Υ.Ε

Στο παραπάνω διάγραμμα παρουσιάζεται η εξέλιξη του πληθυσμού του οικισμού.

## Αρχαιολογικές ανακαλύψεις:

- Το καλοκαίρι του 1975, στη θέση Ζάβαλι Λαδοχωρίου, κατά τη διάρκεια των εργασιών ανέγερσης εργοστασίου βιολογικού καθαρισμού για το Δήμο Ηγουμενίτσας, εντοπίστηκαν τεμάχια μαρμάρινων σαρκοφάγων ρωμαϊκών χρόνων.
- Τα ευρήματα χαρακτηρίστηκαν ως ιδιαίζουσας σημασίας και απετέλεσαν την αφορμή για την έναρξη των ερευνών στην περιοχή, οι οποίες συνεχίζονται μέχρι πρόσφατα και οι οποίες έδωσαν νέες πληροφορίες για την ρωμαϊκή Θεσπρωτία αλλά και γενικότερα την ρωμαϊκή Ήπειρο.

- Η ανασκαφή που ακολούθησε αποκάλυψε έναν ταφικό θάλαμο που περιείχε τέσσερις μαρμάρινες σαρκοφάγους, εκ των οποίων η μία, είχε αποτελέσει λεία αρχαιοκαπήλων, σε άγνωστη χρονική περίοδο. Σε κοντινή απόσταση προς δυσμίας του ταφικού θαλάμου εντοπίστηκαν τα λείψανα έπαυλης, με οκτώ χώρους που παρατάσσονται γύρω από κεντρική αυλή - αίθριο. Από τις σαρκοφάγους, οι οποίες μεταφέρθηκαν, στο Μουσείο Ιωαννίνων για συντήρηση, η μία (ΑΜΙ 6167), που αποτελεί σήμερα κεντρικό έκθεμα στην αίθουσα της ρωμαϊκής περιόδου του Μουσείου, παρουσιάζει ιδιαίτερο εικονογραφικό και αρχαιολογικό ενδιαφέρον.

- Από την σαρκοφάγο, λείπει η οπίσθια μακρά πλευρά και ο άνω κορμός του ζεύγους των νεκρών του καλύμματος. Το ζεύγος εικονίζεται ανακλιμένο πάνω σε στρώμα, η μακριά όψη του οποίου είναι διακοσμημένη, σε χαμηλό ανάγλυφο, με θέματα από τον κόσμο των θαλασσιών θεοτήτων (Τρίτωνες, Νηρηίδες, έρωτες πάνω σε δελφίνια κ. ά,) σε τρεις μετόπες, ενώ οι πλαϊνές όψεις φέρουν ρομβοειδή κοσμήματα και ρόδακες. Στην κύρια όψη του κελύφους εικονίζεται η σκηνή των λύτρων του Έκτορα, σκηνή που αναπαρίσταται με τον ίδιο τρόπο, σε ομάδα σαρκοφάγων αποτελούμενη από σαρκοφάγο από την Ταρσό που εκτίθεται στα Άδανα, σαρκοφάγο από την Τύρο που εκτίθεται στο μουσείο της Βηρυτού και τη σαρκοφάγο του Μουσείου των Ιωαννίνων. Η απόδοση της του θέματος αναπαράγει τη σκηνή όπως περιγράφεται στη ραψωδία Ω της Ιλιάδας.

- Σύμφωνα με τον Όμηρο, οι θεοί αποφασίζουν να συνλαβήσουν για τη λήξη της κακοποίησης του σώματος του νεκρού Έκτορα από τον Αχιλλέα, προκειμένου να αποκατασταθεί η ηθική και θρησκευτική τάξη. Με τη μεσολάβηση της Θέτιδας ο Αχιλλέας συναινεί στην επιστροφή του σώματος του Έκτορα με την καταβολή λύτρων. Ο Πρίαμος με τη βοήθεια του Ερμή φθάνει στο στρατόπεδο των Μυρμιδόνων και προσπέφτει ως ικέτης στα πόδια του Αχιλλέα. Η σύνθεση είναι πολυπρόσωπη. Το κεντρικό τμήμα καταλαμβάνεται από το άρμα του Αχιλλέα από το οποίο σύρεται η σωρός του Έκτορα. Στο άρμα εικονίζεται ο Αυτομέδων, φίλος του Αχιλλέα από τη Σκύρο και έμπειρος ηνίοχός του κατά τον πόλεμο της Τροίας.



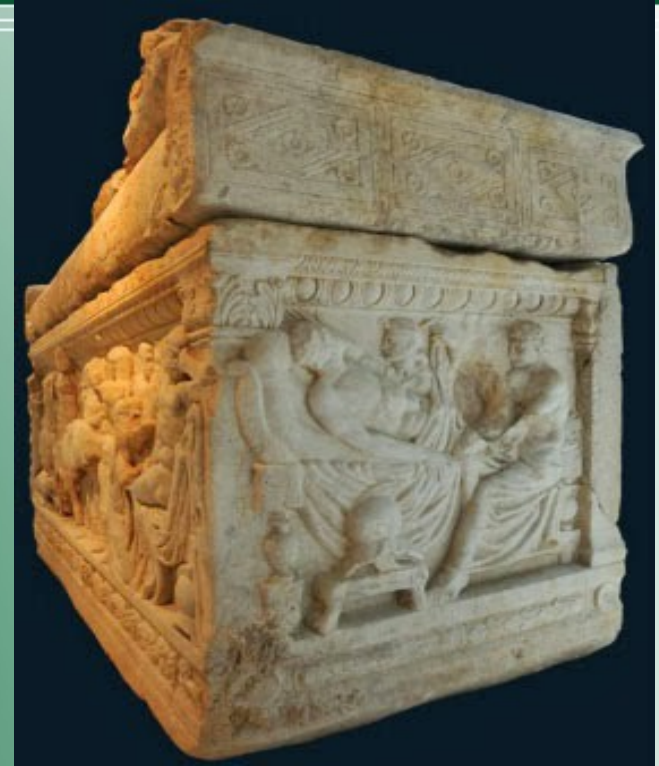
- Στα δεξιά τοποθετείται η σκηνή της ικεσίας του Πριάμου. Ο Τρώας βασιλιάς γονατίζει μπροστά από τον Αχιλλέα ο οποίος αποδίδεται εμφανώς καταβεβλημένος από την νηστεία που επέβαλε στον εαυτό του σε όλη την περίοδο κακοποίησης του σώματος του Έκτορα και ο οποίος, τείνει το χέρι του στον Πρίαμο, σημάδι ότι αποδέχεται την ικεσία του. Πίσω από το ζεύγος σε χαμηλότερο ανάγλυφο εικονίζεται ο Ερμής με το κηρύκειο και η Βρισηίδα. Παρών στη σκηνή και ο Ιδαίος, κήρυκας των Τρώων και ηνίοχος του Πριάμου, ο οποίος επίσης αναφέρεται στην ραψωδία Ω. Πίσω από την σωρό του Έκτορα, απεικονίζεται δεύτερο άρμα και Τρώες που μεταφέρουν τα δώρα - λύτρα του Πριάμου προς τον Αχιλλέα.

- Στη δεξιά στενή πλευρά της σαρκοφάγου, εικονίζεται ο Αχιλλέας καθισμένος στη νεκρική κλίνη του Πατρόκλου. Πίσω εικονίζεται γυναικεία μορφή, που θα μπορούσε να ταυτιστεί με την Βρισηίδα. Στο σκαμνί κάτω από την κλίνη εικονίζονται ακουμπισμένα τα όπλα του νεκρού. Από τη σκηνή λείπει η μορφή του υπηρέτη που χύνει νερό για την πλύση του νεκρού και που εικονίζεται στις σαρκοφάγους από την Τύρο και την Ταρσό. Στην αριστερή πλευρά της σαρκοφάγου εικονίζεται προετοιμασία και αποχαιρετισμός πολεμιστή (του Έκτορα;), οπότε οι δύο πλευρικές σκηνές φαίνεται ότι συμπληρώνουν εικονογραφικά και χρονικά την κεντρική σκηνή. Η νεοαττική σαρκοφάγος χρονολογείται στα τέλη του 1ου αι. και όχι αργότερα από το 200μ.Χ.

- Από το 1975 και μετά, η έντονη οικοδομική δραστηριότητα στην περιοχή του κάμπου του Λαδοχωρίου, είχε σαν αποτέλεσμα τον εντοπισμό πληθώρας στοιχείων τα οποία αποκαλύπτουν σταδιακά την εικόνα της θέσης, κατά την αρχαιότητα. Μέχρι σήμερα, έχει αποκαλυφθεί, ένας παράλιος ατείχιστος οικισμός, ο οποίος ήκμασε μεταξύ 3ου και 6ου αι. μ.Χ. Ο οικισμός διέθετε εργαστήρια, λουτρικές και λιμενικές εγκαταστάσεις, νεκροταφείο και στο δίκτυό του εντάσσεται τόσο η έπαυλη όσο και ο ταφικός θάλαμος με την περιώνυμη σαρκοφάγο. Τα νέα δεδομένα αναδεικνύουν την φυσιογνωμία της περιοχής τους δύο πρώτους μεταχριστιανικούς αιώνες, περίοδο ηρεμίας υπό την προστασία της Pax Romana.

- Η εγκατάσταση ρωμαίων αποίκων, μεταξύ των οποίων και πλούσιων γαιοκτημόνων, ήδη από τον 1ο αι. π.Χ. εξελίσσεται σταδιακά στην ίδρυση νέων οικισμών κυρίως στα παράλια αλλά και στο εσωτερικό της Ηπείρου. Το γεγονός αυτό σαφώς φανερώνει τη μεταφορά του ενδιαφέροντος των κατοίκων από τις ορεινές θέσεις - ακροπόλεις της ελληνιστικής περιόδου, στα παράλια, κατά μήκος του εμπορικού δρόμου Βορρά - Νότου ή αλλιώς Νικόπολης - Βουθρωτού, αλλά και στις εύφορες κοιλάδες ή μικρές πεδιάδες της ηπειρωτικής ενδοχώρας. Ο εύπορος ιδιοκτήτης της σαρκοφάγου του Λαδοχωρίου, ζούσε στις παρυφές ενός ακμάζοντος περιφερειακού οικισμού - λιμανιού, σε ένα ειρηνικό και χωρίς συρράξεις, διάλειμμα της ιστορίας.

# Μαρμάρινη σαρκοφάγος από το Λαδοχώρι Θεσπρωτίας:







Ο ταφικός θάλαμος



- Ρωμαϊκή έπαυλη, Λαδοχώρι Ηγουμενίτσας

Η ρωμαϊκή έπαυλη στη νότια πλευρά του κόλπου της Ηγουμενίτσας είναι ένα ορθογώνιο κτίσμα που διαμορφώνεται αρχιτεκτονικά με περιμετρικές πτέρυγες γύρω από κεντρικό στεγασμένο χώρο. Η κύρια είσοδος βρισκόταν, πιθανόν, στο κέντρο περίπου της ανατολικής πλευράς του κτιρίου. Οι τοίχοι σώζονται σε επίπεδο θεμελίωσης, ενώ από την ανωδομή διατηρούνται ελάχιστα τμήματα στο νότιο και ανατολικό τμήμα. Κάποια από τα δωμάτια είχαν εργαστηριακό χαρακτήρα, όπως πιστοποιείται από την παρουσία δαπέδων από υδραυλικό κονίαμα και τη σύνδεση των εν λόγω χώρων μέσω πήλινων σωλήνων με μικρή δεξαμενή καθίζησης, ενώ κάποια άλλα εξυπηρετούσαν ανάγκες διαμονής και είχαν -κατεστραμμένα σήμερα- ψηφιδωτά δάπεδα.

- Λίγα μέτρα δυτικά του κτιρίου υπάρχει ταφικός θάλαμος, στο εσωτερικό του οποίου εντοπίστηκαν τμήματα τριών μαρμάρινων σαρκοφάγων, που χρονολογούνται από τις αρχές του 2ου ως τις αρχές του 3ου αι. μ.Χ. Η καλύτερα διατηρημένη σαρκοφάγος εκτίθεται σήμερα στο Αρχαιολογικό Μουσείο Ιωαννίνων. Απεικονίζει στην κύρια μακρά πλευρά σκηνές από τα «λύτρα» του Έκτορα, τα δώρα δηλαδή του Πρίαμου προς τον Αχιλλέα, στην αριστερή στενή πλευρά ετοιμασία πολεμιστή και στη δεξιά πρόθεση νεκρού. Το κάλυμμα της δεύτερης σαρκοφάγου, στο Αρχαιολογικό Μουσείο Ηγουμενίτσας, απεικονίζει ανακεκλιμένη ανδρική μορφή, τον νεαρό Αντώνιο που πέθανε σε ηλικία είκοσι ενός ετών σύμφωνα με τη σωζόμενη επιγραφή.
- *Πρόσβαση: Η έπαυλη βρίσκεται σε απόσταση 2 χλμ. από την Ηγουμενίτσα, επί της Ε.Ο. Ηγουμενίτσας - Πρέβεζας και μελλοντικά θα ενσωματωθεί στις εγκαταστάσεις του Νέου Λιμένα της πόλης.*





Η έπαυλη



Η έπαυλη





Γενική άποψη της θέσης



# Φωτογραφικό υλικό:



## Πηγές πληροφοριών:

- Βικιπαίδεια
- romiazirou.blogspot.gr
- Αρχαιολογικό Μουσείο Ηγουμενίτσας